

NOTLAR:

Batı Anadolu Eski Strüktürlerinde Bir Ayrılma Üzerine

Prof. Dr. İ. YALÇINLAR

ABSTRACT: On the seperation of some parts of old structures in Western Anatolia

In Western Anatolia some parts of old structures (Paleozoic and Mesozoic Ages...) have been tranlocated westward after having seperated from each of her because of the neo-tectonic movements after the Oligocene period.

Menderes masifini kuzeyden, doğudan ve güneyden sınırlayan dağlardan doğan ve bu masifin oluşturduğu havzanın orta kesimlerinde ve bir merkezde toplanacakmış gibi birbirine yaklaşan başlıca akarsular, tektonik çukur ve tekneleri (graben'leri) izleyerek Ege Denizi körfez, koy ve doğal liminalarda son bulurlar. Bu jeomorfolojik ve hidrografik dairesel havzanın tabanı, doğu yarısında platolar gösterdiği halde, batı yarısında tektonik çukurlar ve geniş ovalar göze çarpar; çukurların içinde, eski strüktürlerin (paleozoik ve mesozoik yaşlı) parçaları ile oligosen, neojen ve kuaterner formasyonlarının kalıntıları göze çarpar. Bu formasyonlardan, alüvyonlar bir yana bırakılırsa, eski flüvyatil, gölsel ve volkanik formasyonların çoğu, fay, fleksür gibi değişik strüktürlerin oluşmasına neden olan tektonik hareketler geçirmişlerdir. Tektonik çukurlarda biriken materyallerin bir kısmı aşınıp gitmiş, bir kısmı grabenlerin açılıp genişlemesiyle bunların dip kesimlerine doğru çökmüş, bir kısmı da yer yer yüzeyde kalmıştır; çukurlar esas şekillerini ve doğrultularını bu gün de korumaktadır. Tabanları genelde, eski ve yeni alüvyonlarla kaplıdır. Bu tektonik olukların, bu gün de, oluşumlarına devam ettikleri hatta, blokların batıya doğru yer değiştirmesiyle, genişliklerinin artmakta olduğu söylenebilir. Gediz tektonik çukuru, Foça, Manisa-Salihli, Sarıgöl, Buldan doğrultusunda uzanarak, güneydeki, Söke-Aydın-Denizli doğrultusundaki Büyük Menderes tektonik çukuru ile birleşmekte, arada batıya doğru yer değiştirmiş olabileceği düşünülen, üçgen şeklinde bir blok kalmaktadır. Manisa-Salihli doğrultusunda ve 25-30 km yatayatımlı bir fayın, kuzey-güney doğrultusunda uzanan ve kretase tabakalarından oluşan bir alpin strüktürü transversal olarak kesmiş olabileceği ileri sürülebilir. Ege bölümünün genç tektonik çukurlar bir biriyle bağlantılı görünmektedir. Çoğunun kenarlarında aktif faylar var, eski çağlardan beri oldukça sık deprem felaketlerine sahne olmuşlardır; genç volkanik formasyonlar, graben'ler kuşağı ile bir paralellik gösteriyor. Ayrılmalar, Ege kuşağının alçılmasıyla de ilgili olabilir.

**Türk Coğrafya Kurumu'nun 1942-1993 Yılları Arasındaki Başkan,
Asbaşkan, Genel Sekreter ve Muhasip Üyeleri:**

*Presidents, Vice-Presidents, General Secretaries and Treasurers
of the Turkish Geographical Society*

Başkan ve Asbaşkanlar (President and Vice-President):

İsmet İnönü (Koruyucu Başkan - Milli Şef ve Cumhurbaşkanı)

Refik Saydam (Fahri Başkan - Başbakan)

Hasan Ali Yücel (Başkan - Milli Eğitim Bakanı)

Celal Aybar (Geçici Asbaşkan - İstatistik Genel Müdürü)

Reşat Şemsettin Sırer (Başkan - Milli Eğitim Bakanı)

Tahsin Banguoğlu (Başkan - Milli Eğitim Bakanı)

Macit Arda (Başkan - Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu ile Galatasaray Lisesi
Coğrafya Öğretmeni)

Cemal Arif Alagöz (Başkan - A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya
Profesörü)

İsmail Yalçınlar (Başkan - İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Turgut Bilgin (Asbaşkan - İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Süha Göney (Asbaşkan - İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Genel Sekreterler - General Secretaries:

Hamit Sadi Selen (Siyasal Bilgiler Fakültesi Profesörü)

Macit Arda (Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu ile Galatasaray Lisesi Coğrafya
Öğretmeni)

Sami Öngör (Gazi Eğitim Enstitüsü Coğrafya Öğretmeni)

Cemal Arif Alagöz (A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Reşat İzbirak (A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Cevat R. Gürsoy (A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Profesörü)

M. Yıldız Hoşgören (İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Muhasip Üyeler (Yönetim Kurulu Üyelerinden) - Treasurers:

Talip Yücel (A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Profesörü)

Ali Selçuk Biricik (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fak. Coğrafya Profesörü)